

Р І Ш Е Н Н Я

Вченої ради Національного транспортного університету

Протокол № 6

29 травня 2025 р.

Про виконання науково-дослідних та дослідно-конструкторських робіт в університеті, захист прав інтелектуальної власності на результати наукової, наукового-технічної та освітньої діяльності

Заслухавши і обговоривши доповідь проректора з наукової роботи, професора Славінської О.С. Вчена рада університету відзначає, що кафедрами університету виконується планомірна та послідовна робота з виконання науково-дослідних та дослідно-конструкторських держбюджетних, госпдоговірних, ініціативних робіт (НДР та ДКР) із залученням молодих вчених, аспірантів та студентів; участь у вітчизняних та міжнародних грантах і проєктах; проведення дисертаційних досліджень в умовах воєнного стану.

На теперішній час за тематичним планом університету виконується 52 НДР, з них 2 – держбюджетні, що фінансуються за рахунок коштів МОН України, одна – за рахунок грантової підтримки Національного фонду досліджень України (НФДУ). Планове фінансування станом на 29 травня 2025 р. складає 4 млн 994,1 тис. грн, а саме:

- держбюджетні теми МОН України – 680,0 тис. грн;
з них молодих вчених – 340,0 тис. грн;
- грант НФДУ – 540,0 тис. грн;
- замовлення на госпдоговірних засадах по Україні – 465,6 тис. грн;
- міжнародні проєкти – 3218,52 тис. грн.

Обсяг робіт, що фінансується замовниками на грантових, госпдоговірних засадах та за міжнародними проєктами складає 86 %. Співвідношення отриманого фінансування спецфонду університету розподілене на:

- Державне агентство відновлення та розвитку інфраструктури України – 2,1 %;
- грант НФДУ – 12,5 %;
- міжнародні проєкти – 74,6 %;
- інші замовники – 10,8 %.

Згідно Тематичного плану науково-дослідних та дослідно-конструкторських робіт Державного агентства відновлення та розвитку інфраструктури України у поточному році наукові колективи університету завершують роботу з 6-и НДР, ведеться підготовка до проведення тендерних процедур з 8-ми НДР.

Продовжується робота з проєкту ЕРАЗМУС+ KA2 101082898 — UKRENERGY «Розбудова потенціалу у сфері вищої освіти: Партнерство для трансформації вищої освіти». В рамках його виконання у поточному році відбулося місячне стажування 2-х викладачів та проведено одну координаційну зустріч в університеті Генуї (Італія), підготовлено навчальний посібник з енергозберігаючих технологій в транспортному будівництві.

В рамках виконання проєкту Erasmus+ KA220-NED – Партнерство у сфері вищої освіти «Мережа трансформаційного навчання для забезпечення стійкості – надання можливості українській вищій освіті забезпечити сталу та надійну реконструкцію (післявоєнної) України» розроблено курси «Стратегічне адаптивне управління для сталого відновлення та реконструкції»,

«Сталі бізнес-моделі» та «Сталі шляхи та управління ризиками під час криз», які найближчим часом будуть доступні всім бажаючим на платформі TransLearnN.

3 січня 2025 р. почалася робота над проектом Implementation of Sustainable Urban Development Goals in Transport. Bachelor Degree-Acronym: ISDEGO. Project ID: 101179915; Programme: ERASMUS2027, KA2, в рамках якого відбулася перша координаційна зустріч.

Міжкафедральна робоча група університету пройшла конкурсний відбір за міжнародним проектом BIO-INTEL-MOB HORIZON-MISS-2024-CIT-01 (Changing urban spaces and mindsets to accelerate the transition to climate neutrality / Зміна міського простору та менталітету для прискорення переходу до кліматичної нейтральності).

У поточному році колектив молодих науковців університету почав виконувати держбюджетну НДР, яка пройшла за конкурсом МОН. Отримують державні іменні стипендії двоє молодих вчених та 8 студентів. У березні 2025 р. молодими науковцями була організована та проведена

III Всеукраїнська наукова конференція здобувачів освіти і молодих учених «Відбудова транспортної інфраструктури України». Здобувачами освіти і молодими вченими було подано 293 тези доповідей з 23-ох ЗВО України, 2 іноземних ЗВО, 2 наукових установ та 4 приватних організацій.

Через докторантуру та аспірантуру в університеті проводиться значна робота з підготовки наукових кадрів вищої кваліфікації. За рахунок приєднання до Національного транспортного університету реорганізованого Державного університету інфраструктури та технологій контингент докторантів і аспірантів суттєво збільшився. Загальна чисельність докторантів – 15 осіб; аспірантів – 590 осіб, з них 70 % навчаються за STEM-спеціальностями. У першому півріччі 2025 р. захищено 1 дисертаційну роботу на здобуття ступеня доктора філософії, заплановано ще 3 захисти. Відбувся захист 1 докторської та 1 кандидатської дисертацій, у перспективі 2 захисти на здобуття ступеня доктора наук та 3 захисти – кандидата наук.

За результатами наукових досліджень у поточному році видано 97 статей у закордонних виданнях, з них – 57 проіндексовані в Scopus та WOS.

Відділ з питань трансферу технологій, інноваційної діяльності та інтелектуальної власності НДІ «Проблем транспорту і будівельних технологій» координує роботу щодо отримання охоронних документів: надає консультативні послуги з оформлення заявок та здійснює супровід науковців, структурних підрозділів університету та сторонніх осіб з питань реєстрації об'єктів права інтелектуальної власності. З 2020 р. по теперішній час подано понад 320 заявок на видачу охоронних документів, отримано 315 охоронних документів: 31 патент на винаходи та на корисну модель та 284 свідоцтва про реєстрацію авторського права на науковий твір, підтверджено чинність 32 патентів України на корисну модель.

У травні 2025 р. була проведена 81-а наукова конференція професорсько-викладацького складу, аспірантів, студентів та співробітників, відокремлених структурних підрозділів університету. На конференції працювало 29 секцій, було заслухано 1290 доповідей та повідомлень, з якими виступили 49 докторів наук, 244 кандидатів наук, 258 аспірантів і здобувачів, 766 студентів. У червні 2025 р. планується проведення проблемно-наукової міжнародної конференції, за результатами роботи якої буде підготовлено електронні збірники тез доповідей та сертифікати учасників.

Від Національного транспортного університету та Державного університету інфраструктури та технологій до МОН України (в Національну електронну науково-інформаційну систему «URIS») подано по три заявки на проведення державної атестації, в яких зазначено окремий розподіл кафедр за науковими напрямками: суспільним (25 кафедр), природничо-математичним (7 кафедр), інженерно-технологічним (30 кафедр). Кафедрами університету за відповідними напрямками підготовлені інформаційні матеріали щодо їх наукової діяльності за останні п'ять років. Всі показники, відомості та описи впливів, що подані на державну атестацію мають документальне підтвердження: акти виконаних робіт за договорами; посилання на результати впливу (нормативні документи, стандарти, будівельні норми, тощо); експертні висновки, документи наукової та науково-технічної експертизи; публікації на офіційному вебсайті об'єкту впливу; підтвердження широкого використання результатів науковою та освітньою спільнотою.

З метою оновлення лабораторної бази, на підставі приєднання до Національного транспортного університету Державного університету інфраструктури та технологій, проводиться робота щодо участі в інвестиційному проєкті «Удосконалення вищої освіти в Україні заради результатів», який є спільним МОН з Міжнародним банком реконструкції та розвитку. Підготовлено 18 пропозицій на закупівлю лабораторного обладнання.

Поряд з наведеними здобутками, в науковій діяльності університету мають місце і певні недоліки, серед яких:

1. незначна кількість отриманих наукових результатів, які в подальшому могли б бути реалізовані на комерційних засадах;
2. недостатня публікаційна активність в науко-метричних базах Scopus та Web of Science;
3. низька активність кафедр та міжкафедральних наукових колективів щодо участі у внутрішніх і міжнародних конкурсах з проведення наукових досліджень;
4. низька активність науково-педагогічних, наукових працівників щодо подання заявок на отримання охоронних документів на об'єкти інтелектуальної власності.

Вчена рада вирішила:

1. Забезпечити роботу з виконання держбюджетних та госпдоговірних НДР та ДКР університету в умовах воєнного стану.

Відповідальні: проректор з наукової роботи, проф. Славінська О.С., директор НДІ «Проблем транспорту і будівельних технологій», доц. Шпиг А.Ю., завідувачі кафедр. Термін: постійно.

2. НДІ «Проблем транспорту і будівельних технологій» забезпечити широке інформування науковців університету щодо їх участі у вітчизняних та міжнародних проєктах, грантах та конкурсах.

Відповідальні: проректор з наукової роботи, проф. Славінська О.С., директор НДІ «Проблем транспорту і будівельних технологій», доц. Шпиг А.Ю., завідувачі кафедр. Термін: постійно.

3. Розробити додаткові заходи щодо активізації роботи з трансферу технологій в умовах воєнного стану за інженерно-технологічним, природничо-математичним та суспільним напрямками, комерціалізації науково-технічних розробок, отримання охоронних документів на об'єкти інтелектуальної власності, тощо.

Відповідальні: проректор з наукової роботи, проф. Славінська О.С., керівник відділу з питань трансферу технологій, інноваційної діяльності та інтелектуальної власності НДІ «Проблем транспорту і будівельних технологій» Цвілюк О.Д. Термін: постійно протягом 2025 року.

4. Забезпечити якісний набір до аспірантури та докторантури університету в умовах воєнного стану.

Відповідальні: проректор з наукової роботи, проф. Славінська О.С., проректор з навчальної роботи та міжнародних зв'язків, проф. Харута В.С., завідувач аспірантурою і докторантурою, проф. Рутковська І.А. Термін: до 30 жовтня 2025 р.

5. Забезпечити підготовку до акредитації освітньо-наукових програм доктора філософії.

Відповідальні: проректор з навчальної роботи та міжнародних зв'язків, проф. Харута В.С., проректор з наукової роботи, проф. Славінська О.С. Термін: до 30 жовтня 2025 р.

6. Контроль за виконанням цього рішення покласти на першого проректора, проф. Мельниченка О.І.

Голова Вченої ради

Секретар Вченої ради

Микола ДМИТРИЧЕНКО

Олександр ІВАНУШКО

Р І Ш Е Н Н Я

Вченої ради Національного транспортного університету

Протокол № 6

29 травня 2025 року

Про якість підготовки фахівців на кафедрі двигунів і теплотехніки

Заслухавши та обговоривши доповідь в.о. завідувача кафедри двигунів та теплотехніки, професора М.П. Цюмана, Вчена рада відзначає, що на кафедрі проводиться системна та цілеспрямована робота з вирішення важливої проблеми якісної підготовки фахівців.

Кафедра двигунів і теплотехніки входить до складу автомеханічного факультету, здійснює освітній процес за 56 дисциплінами на автомеханічному факультеті, інших факультетах та аспірантурі університету. Ці дисципліни відносяться до трьох напрямів підготовки: теплотехніка, двигуни транспортних засобів і екологія. За останні роки загальне річне навчальне навантаження кафедри складає в середньому 9000 годин. Навчальне навантаження виконують 11 штатних викладачів і 2 сумісники, серед яких: п'ять професорів, шість доцентів, один кандидат наук та два асистенти. Забезпечують освітній процес завідувач лабораторією та два інженери першої категорії.

Особлива увага на кафедрі приділяється підготовці та підвищенню кваліфікації науково-педагогічних працівників. Щорічно в середньому 7 викладачів підвищують свою кваліфікацію.

Колектив кафедри бере активну участь у профорієнтаційній роботі, в тому числі, і з використанням засобів мережі Інтернет, де активно розвиваються веб-сайт кафедри та сторінка у соціальній мережі. Ця робота в значній мірі впливає на набір студентів за основною спеціальністю 142 «Енергетичне машинобудування» (G11 «Машинобудування (за спеціалізацією G11.02 Двигуни та енергетичні установки)»), за якою кафедра є випусковою.

Для забезпечення належної самостійної роботи студентів з усіх дисциплін кафедрою підготовлено і видано підручники і навчальні посібники (монографії). Студенти в достатній кількості забезпечені навчально-методичною літературою, яка налічує більше 50 найменувань.

Для практичної підготовки студентів з дисциплін кафедри є лабораторна база, в складі якої навчальна та науково-дослідницька лабораторії двигунів, лабораторія теплотехніки та зала обчислювальної техніки. Крім того, студенти мають можливість на філії кафедри в ДП «ДержавтотрансНДІпроект» знайомитись з дослідженнями двигунів і автомобілів з використанням випробувальної апаратури, що відповідає кращим світовим зразкам.

У процесі навчання студенти спеціальності «Енергетичне машинобудування» проходять п'ять видів практик: навчальну, технологічну, передкваліфікаційну, виробничу і науково-дослідницьку. По можливості ці практики проходять на передових підприємствах і організаціях, які займаються дослідженнями, модернізацією та експлуатацією двигунів внутрішнього згоряння. Кафедра також має тісні зв'язки з провідними підприємствами автомобільної галузі, зокрема, «Віннер Імпортс Україна», «Тойота Україна», «ВІДІ Автодинастія», що дає можливість студентам знайомитись з особливостями конструкції, функціонування, експлуатації, діагностики та обслуговування сучасних та перспективних автомобільних енергетичних установок.

Якість навчального процесу в значній мірі визначається станом науково-дослідницької роботи. Наукова діяльність кафедри базується на наукових школах професора П.І. Андрусенка, професорів К.Є. Долганова та Ю.Ф. Гутаревича, які тривалий період часу очолювали кафедру. З 1962 року на кафедрі захищено більше 90 кандидатських, 8 докторських дисертацій, а також 5 дисертацій на здобуття ступеня доктора філософії, з яких захищено за останні 5 років: 3 кандидатських та на 5 на здобуття ступеня доктора філософії і 1 докторську. В даний час на кафедрі проходять підготовку 9 аспірантів.

Результати наукових досліджень викладачі та аспіранти висвітлюють у статтях у вітчизняних і зарубіжних виданнях, тезах всеукраїнських та міжнародних конференцій та впроваджують у освітній процес. За останні 5 років співробітниками кафедри опубліковано 65 статей у вітчизняних та зарубіжних виданнях, у тому числі 25 статей у виданнях, які індексуються в базах Scopus/Web of Science.

За останні 5 років на кафедрі виконано 4 держбюджетних роботи серед яких 1 робота виконана виключно молодими вченими, 45 студентів брали участь у цих роботах, у тому числі, 4 з оплатою. Щорічно студенти спеціальності «Енергетичне машинобудування» посідають призові місця на Всеукраїнському конкурсі студентських наукових робіт.

Кафедра є випусковою не тільки за основною спеціальністю «Енергетичне машинобудування». Викладачі кафедри керують кваліфікаційними роботами на першому (бакалаврському) та другому (магістерському) рівнях вищої освіти за

спеціальностями «Автомобільний транспорт», «Професійна освіта» та «Екологія». Тематика кваліфікаційних робіт направлена на вирішення актуальних завдань сьогодення. Високий рівень підготовки випускників підтверджують результати захисту кваліфікаційних робіт на засіданнях екзаменаційних комісій під керівництвом провідних фахівців галузі автомобільного транспорту.

З метою підвищення кваліфікації викладачів та якості підготовки випускників кафедра розвиває міжнародну співпрацю. Успішно реалізовано проєкт за програмою академічної мобільності ERASMUS+ K1 в рамках якого викладачами кафедри прочитано курси лекцій у Жешовській Політехніці, зокрема, «Математичне моделювання у дослідженнях двигунів внутрішнього згоряння» і «Апаратне та програмне забезпечення на автомобільному транспорті». Кафедра активно долучена до реалізації шведського міжнародного проєкту Reskilling Ukraine: «Автомеханіка» в рамках розроблення та реалізації частини курсу перекваліфікації «Основи конструкції автомобілів», присвяченої автомобільним двигунам.

На основі аналізу потреб ринку з метою розширення можливих місць працевлаштування випускників спеціальності «Енергетичне машинобудування» кафедра розпочала підготовку фахівців за освітніми програмами «Автомобільні двигуни», «Технічне обслуговування та діагностика автомобільних двигунів», «Гібридні та електричні автомобільні енергетичні установки» на бакалаврському і магістерському рівнях, «Двигуни та енергетичні установки» на третьому (освітньо-науковому) рівні вищої освіти, які успішно акредитовані у 2020-2025 роках Національним агентством із забезпечення якості вищої освіти.

В той же час, у діяльності кафедри має певні невирішені питання: потребує подальшого поліпшення матеріально-технічна база кафедри, зокрема, обладнання випробувальних стендів сучасною газоаналізуючою та іншою вимірювальною апаратурою, недостатньо проводиться робота з впровадження в освітній процес сучасних технологій та методів проєктування та діагностування автомобільних енергетичних установок, викладачам кафедри брати більш активну участь у виконанні міжнародних та вітчизняних наукових проєктів, доцільно розширювати співробітництво з провідними підприємствами автомобільної та двигунобудівної галузей з метою подальшого удосконалення освітніх програм та якості підготовки фахівців з урахуванням сучасного рівня розвитку автотранспортного двигунобудування.

Вчена рада вирішила:

1. Роботу кафедри двигунів і теплотехніки щодо якості підготовки фахівців схвалити.
2. Автомеханічному факультету (Добровольський О.С.), кафедрі двигунів і теплотехніки (Цюман М.П.) протягом 2025-2026 н.р. здійснювати перегляд освітніх програм спеціальності G11 «Машинобудування (за спеціалізацією G11.02 Двигуни та енергетичні установки)» всіх рівнів з урахуванням вимог стандартів вищої освіти, потреб роботодавців, вимог ринку праці та світових тенденцій розвитку автотранспортного двигунобудування.
3. Кафедрі двигунів і теплотехніки (Цюман М.П.):
 - 3.1. Протягом 2025-2026 н.р. здійснювати підготовку до акредитацій ОПП «Технічне обслуговування та діагностика автомобільних двигунів» на першому (бакалаврському) рівні вищої освіти та ОПП «Автомобільні двигуни» другому (магістерському) рівні вищої освіти.
 - 3.2. До 15.06.2026 р. підготувати пропозиції щодо впровадження в освітній процес сучасних технологій та методів проєктування та діагностування автомобільних енергетичних установок та розробити проєкти відповідних методичних вказівок і лабораторного обладнання.
 - 3.3. Поширити досвід підготовки фахівців на замовлення провідних підприємств галузі за участі цих підприємств та філії кафедри на виробництві в розвитку матеріально-технічної бази лабораторій кафедри.
 - 3.4. Продовжити роботу із співробітництва з провідними підприємствами автомобільної та двигунобудівної галузей щодо подальшого удосконалення освітніх програм та якості підготовки фахівців з урахуванням сучасного рівня розвитку автотранспортного двигунобудування.
 - 3.5. Розвивати нові напрями наукових досліджень кафедри, зокрема, поліпшення показників енергоефективності та екологічної безпеки сучасних та перспективних транспортних енергетичних установок, у тому числі, при використанні низьковуглецевих альтернативних палив, гібридних та електричних енергоустановок, застосуванням інтелектуальних систем в умовах експлуатації.
 - 3.6. Проводити постійну роботу щодо представлення наукових напрацювань кафедри у системі трансферу технологій, підготовки конкурентоспроможних заявок для виконання міжнародних та вітчизняних наукових проєктів, публікацій у наукових виданнях, що входять до міжнародних наукових баз даних.
4. Помічнику проректора (Токіну О.П.) забезпечити контроль відповідності викладачів кафедри вимогам пункту 38 Ліцензійних умов провадження освітньої діяльності в університеті.
5. Відділу забезпечення якості вищої освіти (Харченко А.М.) провести роботу з підготовки кафедри до акредитації освітніх програм.
6. Контроль за виконанням рішення покласти на проректора з навчальної роботи та міжнародних зв'язків Харуту В.С.

Голова Вченої ради

Секретар Вченої ради

Микола ДМИТРИЧЕНКО

Олександр ІВАНУШКО